

Kaupungin ja kaupunkikonsernin tilinpäätös vuodelta 2023

Khall 25.03.2024 § 83

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

Kuntalain (410/2015) 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset seikat on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Kirjanpitolain soveltaminen kunnan kirjanpidossa näkyy tilinpäätöksen sisältövaatimuksissa. Tase laaditaan kirjanpitoasetuksen mukaisesti. KPA 1:6 §:n tasekaava on yhteinen kaikille kirjanpitovelvollisille. Kirjanpitolain mukainen tase antaa mahdollisuuden arvioida kunnan omavaraisuutta ja velkaisuutta samoilla tunnusluvuilla muiden kirjanpitovelvollisten kanssa.

Tuloslaskelma perustuu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulo-rahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tuloslaskelmakaavan mukaan toiminnan tuotot ja kulut ryhmitellään tulo- ja menolajeittain.

Tilinpäätökseen sisältyvä rahoituslaskelma täydentää tilinpäätösinformaatiota osoittamalla kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty. Rahoituslaskelman laatiminen perustuu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen.

Talousarvion toteutumisvertailu antaa tietoja kunnan varainkäytöstä kunnan päättäjille, asukkaille ja sidosryhmille. Toteutumisvertailun tiedot saadaan talousarviosta ja toteutuneesta kirjanpidosta. Toteutumisvertailun tulee rakenteeltaan vastata talousarviota. Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloutta kuvaava laskelma.

Tilinpäätökseen kuuluu toimintakertomus, jonka laatimisesta vastaa kaupunginhallitus. Kuntalain (410/2015) 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja

kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ai-nakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tuloksen käsittelystä.

Pyhjärven kaupungin tilinpäätös vuodelta 2023

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde aloitti toimintansa 1.1.2023. Vastuu sosiaali- ja terveystalouden sekä palo- ja pelastustoimen tuottamisesta siirtyi hyvinvointialueille. Edellä mainitut kustannukset eivät sisälly enää vuonna 2023 Pyhjärven kaupungin toimintaan. Muutoksesta johtuen myös verotuloja ja valtionosuustuloja siirtyi kunnilta hyvinvointialueelle. Vuoden 2023 tilinpäätöksen tuloslaskelma näyttää hyvin erilaiselta kuin vuoden 2022 tuloslaskelma ja vuosien vertailu ei anna oikeaa kuvaa vuosien välisestä muutoksesta.

Toteutuneet ulkoiset toimintatuotot olivat 3.771.687,47 euroa ja toimintakulut olivat 18.181.537,40 euroa. Toimintakatteeksi muodostui yhteensä -14.409.849,93 euroa, joka jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Ulkoisten toimintatulojen toteutumaprosentti oli 103,5 % ja toimintakulujen toteutumaprosentti oli 104,3 % vuoden 2023 muutettuun talousarvioon verrattuna. Ulkoiset toimintatuotot ylittyivät 126.363 euroa sekä toimintakulut ylittyivät 754.776 euroa talousarvioon verrattuna. Toimintakate ylittyi 628.413 euroa talousarvioon verrattuna. Toimintakate toteutui 104,6 % vuoden 2023 muutettuun talousarvioon verrattuna.

Vuosi 2023 oli Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen viimeinen toimintavuosi, jota värittivät kuntayhtymän purkamisen ja entiseen sote-Selänteeseen liittyvät selvittelyt.

Investointien toteutuma oli yhteensä 2,2 Meuroa. Toteutuma oli 105 % talousarvioon varatusta määrärahasta.

Vuonna 2023 kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentti laski 12,64 prosenttiyksikköä. Pyhjärven kaupungin tuloveroprosentiksi vuonna 2023 muodostui 9,11 %. Tuloverokertymä oli yhteensä 7,9 Meuroa, toteutuma talousarvioon verrattuna oli 101 %.

Yhteisöverotulojen toteutuma 31.12.2023 oli 1,75 Meuroa (toteutuma talousarvioon verrattuna 103 %). Myös osa yhteisöverotulojen kertymästä siirtyi hyvinvointialueen rahoitukseen. Kiinteistöverotulojen toteutuma oli 1,4 Meuroa (toteutuma talousarvioon verrattuna 88,8 %).

Valtionosuuksia kertyi 2,0 Meuroa, joka toteutui 102,7 % talousarvioon verrattuna. Pyhjärven kaupunki haki vuonna 2023 harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta, mutta sitä ei kaupungille myönnetty. Vuonna 2021 Valtiovarainministeriö myönsi päätöksellään Pyhjärven kaupungille harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 805.000 euroa.

Vuosikate vuoden 2023 tilinpäätöksessä oli noin -1,59 Meuroa, mikä merkitsee sitä, että toiminnan kokonaistulot eivät riitä kattamaan kokonaismenoja eivätkä investointeja. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 1,35 Meuroa. Satunnaisia kuluja kirjattiin yhteensä 65.000 euroa. Tilikauden tulokseksi muodostui -3,0 Meuroa. Poistoerojen muutosten jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui -2,68 Meuroa.

Poistoeron muutokset on käsitelty aikaisempien suunnitelmien mukaisesti. Tilinpäätöksessä on tuloutettu tehtyjä poistoeroja yhteensä 325.102 euroa.

Tilikauden alijäämä vähennetään taseen edellisten tilikausien ylijäämästä kuluvan vuoden kirjanpidossa, jonka jälkeen kumulatiivinen alijäämä on noin -0,44 Meuroa. Poistoerojen määrä kaupungin taseessa on kuitenkin 4,8 Meuroa. Pyhäjärven kaupungin katettavaa alijäämää määriteltäessä taseeseen merkityt poistoerot huomioidaan alijäämää pienentävinä erinä, koska ne ovat luonteeltaan tuloksenkäsittelyeriä. Tässä tilanteessa voimme todeta, että Pyhäjärven kaupungilla ei ole katettavaa alijäämää tilinpäätöksessä 2023.

Lainakanta oli vuoden 2023 lopussa 31.986.621 euroa, joka on 6.726 euroa/asukas. Tilinpäätösvuonna nostettiin talousarviolainaa 4,4 Meuroa. Oma-varaisuusaste 31.12.2023 oli 39,7 %. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta.

Pyhäjärven kaupungin talousarviovuoden ja taloussuunnitelmavuosien talouden alijäämän kurominen umpeen talouden tasapainotustoimenpiteillä on jatkossakin erittäin tärkeää.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kiviniemi Henrik

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

1. Hyväksyy vuoden 2023 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen.
2. Allekirjoittaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2023.
3. Valtuuttaa hallintopalvelut tekemään tarvittaessa teknisiä tarkistuksia ja täsmennyksiä tilinpäätösasiakirjaan.
4. Jättää tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2023 tilintarkastajien tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi valtuuston asettamien tavoitteiden osalta.
5. Saattaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2023 tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.
6. Esittää valtuustolle, että tilikauden alijäämä -2.680.199,19 euroa siirretään taseen oman pääoman yli- / alijäämätilille.

Päätös

Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi esitteli vuoden 2023 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleiskatsauksen kaupunginhallitukselle.

Palvelualueiden osalta tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2023 esittelivät:

Alueelliset maaseutupalvelut

Maaseutujohtaja Pasi Liikanen

Hyvinvointipalvelut
Hyvinvointijohtaja Jouni Tilli

Jouni Tilli poistui kokouksesta klo 18.24.

Tekniset palvelut
Tekninen johtaja Sami Laukkanen

Pasi Liikanen ja Sami Laukkanen poistuivat kokouksesta klo 19.02.

Kaupunginhallitus piti kokoustaun ajalla klo 19.02-19.24.

Puheenjohtaja määräsi suoritettavaksi nimenhuudon. Paikalla olivat Jouni Jussinniemi, Eeva-Riitta Pappila, Raija Leppäharju, Juhani Pyhtilä, Teija Mykkänen, Harri Lehto, Erkki Kärkkäinen, Henrik Kiviniemi, Kirsti Kinnunen, Jukka Tikanmäki ja Jorma Leskinen.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2023 esittelyt jatkuivat:

Hallintopalvelut
Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

Elinkeinopalvelut
Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi

Kaupungin ja konsernin talouden toteutuminen
Talous- ja henkilöstöjohtaja Sari Nissilä

Raija Leppäharju esitti, että "Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023" sivulle 27, lauseeseen lisätään sana, yrittäjien.

Lause lisäyksellä:

"Niissä onnistuminen on edellytys sille, että Pyhäjärven väestön, yrittäjien ja poliittisten päättäjien vankka yhteinen tahto Pyhäjärven kehittämiseksi itsenäisenä kuntana myös tulevaisuudessa on mahdollista".

Jorma Leskinen poistui kokouksesta klo 20.17.

Kaupunginhallitus hyväksyi esitetyn lisäyksen, sanan "yrittäjien" "Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023", sivulle 27.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen kohdat 1-6.

Sari Nissilä poistui kokouksesta klo 20.25.

Khall 06.05.2024 § 123

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

Pyhjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin vuoden 2023 tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä on tullut muutoksia konsernitiilinpäätöksen laskelmiin. Hallintopalvelut antaa tiedoksi kaupunginhallitukselle muutokset, jotka kohdistuvat konsernituloslaskelmaan, konsernitaseeseen sekä konsernirahoituslaskelmaan.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kiviniemi Henrik
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy muutokset, jotka kohdistuvat konsernituloslaskelmaan, konsernitaseeseen sekä konsernirahoituslaskelmaan.
Päätös	Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä esitteli kaupunginhallitukselle tilinpäätöksen 2023 muutokset. Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Tarkltk 21.05.2024 § 73
35/02.02.01/2024

Valmistelija	Tilintarkastaja Tapio Raappana Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tällaisia ovat tilintarkastuskertomukseen sisältyvät asiat, kuten vastuuvapauden myöntäminen. Tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus. Jos tilintarkastaja havaitsee, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Muistutusta ei voida kohdistaa valtuustoon. Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto. Valtuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille. KPMG Oy Ab:n vastuunalainen tilintarkastaja on antanut 21.5.2024 tilintarkastuskertomuksen Pyhjärven kaupungin vuoden 2023 hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tarkastamisesta. Vastuunalainen tilintarkastaja esittää tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.-31.12.2023.
---------------------	---

Esittelijä	Puheenjohtaja Jere Hakkarainen
-------------------	--------------------------------

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto

1. merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi vuodelta 2023;
2. hyväksyy Pyhjärven kaupungin ja kaupunkikonsernitilinpäätöksen 2023;
3. myöntää vastuuvapauden kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tilivelvollisille viranhaltijoille vuodelta 2023.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.